

Світлана СЕМЕНКО

*Кандидат філологічних наук, професор,
завідувач кафедри журналістики
Полтавський національний педагогічний
університет
<https://orcid.org/0000-0003-3686-8082>*

ВИСВІТЛЕННЯ ТЕМИ БЕЗБАР'ЄРНОСТІ У ПОЛТАВСЬКОМУ ІНТЕРНЕТ-ВИДАННІ «ЗМІСТ»

14 квітня 2021 року була схвалена до реалізації «Національна стратегія із створення простору в Україні на період до 2030 року», метою якої є «створення безперешкодного середовища для всіх груп населення, забезпечення рівних можливостей кожній людині реалізовувати свої права, отримувати послуги на рівні з іншими шляхом інтегрування фізичної, інформаційної, цифрової, соціальної та громадянської, економічної та освітньої безбар'єрності до всіх сфер державної політики» (Розпорядження, 2021).

Полтавська міська рада в процесі реалізації пілотного проєкту «Безбар'єрні маршрути в населених пунктах» розробила концепцію створення адаптивного міського середовища відповідно до якої на першому етапі будуть переобладнані центральні зупинки громадського транспорту, забезпечуючи їх доступність і зручність для людей з інвалідністю, батьків із візочками, людей старшого віку та всіх, хто потребує зручності; заплановано облаштування паркомісць для людей з інвалідністю. Наразі у м. Полтава понижені бордюри, встановлені тактильні смуги, працюють світлофори для людей з вадами зору.

Провідне полтавське інтернет-видання «ЗМІСТ» систематично висвітлює проблеми, пов'язані з вирішенням питань безбар'єрності у громаді. Особливо зросла кількість публікацій з початком повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну.

Так, у репортажі Ірини Задари «Як зробити Полтаву зручною для ветеранів та людей з інвалідністю. Головне з конференції про безбар'єрність» знайомить аудиторію видання з ключовими проблемами, які обговорювалися під час конференції «Безбар'єрна Україна», яка відбулася в Полтаві в травні 2023 року за участі влади, громадських організацій, «людей з інвалідністю, ветеранів та батьків дітей, які зіштовхнулися у своїй громаді з проблемами відсутності безбар'єрного простору (Задара, 2023).

У статті журналістки «ЗМІСТУ» Яніни Мурдзи «Майже дві тисячі захисників і захисниць з Полтавщини мають інвалідність унаслідок війни» наводяться невістіні статистичні дані: «На Полтавщині зареєстровані 6 тисяч 228 людей з інвалідністю внаслідок війни. Майже третина з них – військовослужбовці. За даними ПОВА, **1 тисяча 800 захисників і захисниць з Полтавщини мають інвалідність**. Усього на обліку служб соціального захисту області на кінець 2023 року перебували 73 тисячі людей з інвалідністю. Проте кількість травмованих з інвалідністю може бути більшою» (Мурдза, 2024). Така ситуація змушує реагувати українську суспільність на нові виклики часу, розробку й реалізацію ефективних програм безбар'єрності. Зважаючи на факт, що Полтавщина опинилася у числі п'яти областей із найнижчим ступенем безбар'єрності, журналісти «ЗМІСТУ» провели спільне дослідження разом із представником «Союзу людей з інвалідністю. За допомогою інфографіки журналістка

демонструє найбільш недоступні для маломобільних груп місця: залізничні вокзали та автовокзали, гуртожитки та модульні містечка для ВПО, будівлі надавачів соцпослуг та фінансові установи. Водночас зручними є спорткомплекси, стадіони, заклади охорони здоров'я та ЦНАПи. Публікація є сигналом для очільників й очільниць територіальних громад щодо найшвидшого створення безбар'єрного простору.

Подібні проблеми порушуються в аналітичній статті Альбіни Ковпак «Ми маємо велику тюрму для понад 500 людей з інвалідністю». Про (не)доступність Полтави й що з цим робити», створеній у межах участі видання у мережі «Вікно Відновлення». Стаття побудована на основі скрупульозного журналістського дослідження. Медійниця акцентує увагу, що в Полтаві «недоступними для людей з інвалідністю залишаються не лише житлові мікрорайони, а й доволі популярний серед туристів історичний центр міста», а за результатами ступеня безбар'єрності 3 тисяч об'єктів, проведеного Міністерством відновлення, розвитку громад, територій та інфраструктури України **82,8% виявилися бар'єрними**. Журналістка детально роз'яснює аудиторії суть 6 принципів безбар'єрності, які необхідно включати в реалізацію стратегії безбар'єрного простору в громадах. Детально проаналізована в публікації Стратегія безбар'єрності, розроблена в Полтавській громаді Інститутом розвитку міста. Журналістка наголошуючи на важливості проблеми, стверджує, що «Полтава рухається на шляху до безбар'єрності. Не так швидко, як хотілося, проте рух – це вже успіх. Тож усе, що нині можуть зробити містяни – пришвидшувати рішення влади та заявляти про себе, аби бути почутими» (Ковпак, 2024).

Про конкретні кроки з реалізації Стратегії безбар'єрності на Полтавщині йдеться у публікації «На Полтавщині створюють допоміжний застосунок для людей з інвалідністю», в якій аудиторії видання розповідається про запровадження у п'яти громадах спеціального застосунку, що «допоможе людям з інвалідністю шукати безбар'єрний маршрут і міститиме інформацію про доступність лікарень, шкіл та інших закладів», «буде корисним для всіх маломобільних груп населення й допоможе знаходити безбар'єрний пристосований громадський транспорт», «міститиме інформацію про доступність будівель та споруд» (Ковпак, 2024). Про реалізацію Стратегії **безбар'єрності у Полтавській громаді йдеться й медіаматеріалах** «Восени у Полтаві запрацює обласний ветеранський хаб» Альбіни Ковпак, «Житлове питання. Які умови створили для ВПО на Полтавщині» Анастасії Чайковської.

Отже, питання створення безбар'єрного середовища на Полтавщині постійно перебуває в полі зору провідного полтавського видання «ЗМІСТ». Журналісти видання в інформаційних й аналітичних матеріалах формують думку у жителів громад Полтавщини, що явище безбар'єрності досить широке за значенням і є питанням виживання та якості життя водночас маломобільних груп.

Література

Задара Ірина Як зробити Полтаву зручною для ветеранів та людей з інвалідністю. Головне з конференції про безбар'єрність // Режим доступу: <https://zmist.pl.ua/news/yak-zrobyty-poltavu-zruchnoyu-dlya-veteraniv-ta-lyudej-z-invalidnistyu-golovne-z-konferenciyi-pro-bezbaryernist>.

Ковпак Альбіна «Ми маємо велику тюрму для понад 500 людей з інвалідністю». Про (не)доступність Полтави й що з цим робити // <https://zmist.pl.ua/publications/my-mayemovekyu-tyurmu-dlya-ponad-500-lyudej-z-invalidnistyu-pro-nedostupnist-poltavy-j-shho-z-czym-robyty>.

Ковпак Альбіна Восени у Полтаві запрацює обласний ветеранський хаб // Режим доступу: <https://zmist.pl.ua/news/voseny-u-poltavi-zpraczyuye-oblasnyj-veteranskyj-hab>.

Ковпак Альбіна На Полтавщині створюють допоміжний застосунок для людей з інвалідністю // Режим доступу: <https://zmist.pl.ua/news/na-poltavshhyni-stvoryuyut-dopomizhnyj-zastosunok-dlya-lyudej-z-invalidnistyu>.

Мурдза Яніна Майже дві тисячі захисників і захисниць з Полтавщини мають інвалідність унаслідок війни // Режим доступу: <https://zmist.pl.ua/news/majzhe-dvi-tysyachi-zahysnykiv-i-zahysnyucz-z-poltavshhyny-mayut-invalidnist-unaslidok-vijny>.

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 р. № 366-р «Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року» // Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/366-2021-%D1%80#Text>.

Чайковська Анастасія Житлове питання. Які умови створили для ВПО на Полтавщині // Режим доступу: <https://zmist.pl.ua/publications/zhytlove-pytannya-yaki-umovy-stvoryly-dlya-vpo-na-poltavshhyny>.

COVERAGE OF ACCESSIBILITY ISSUES IN THE POLTAVA ONLINE EDITION "ZMIST"

Svitlana SEMENKO

*PhD in Philology, Professor,
Head of the Journalism Department,
Poltava National Pedagogical University
<https://orcid.org/0000-0003-3686-8082>*

On April 14, 2021, the "National strategy for creating an inclusive space in Ukraine until 2030" was approved for implementation. Its goal is "to create a barrier-free environment for all population groups, ensuring equal opportunities for everyone to exercise their rights and access services on an equal basis by integrating physical, informational, digital, social and civic, economic, and educational accessibility into all areas of state policy" (Cabinet of Ministers Resolution, 2021).

The Poltava City Council, as part of the pilot project "Barrier-free routes in settlements," developed a concept for creating an adaptive urban environment. At the first stage, central public transportation stops will be redesigned to ensure accessibility and convenience for people with disabilities, parents with strollers, elderly individuals, and anyone needing greater convenience. Additionally, plans include creating parking spaces for people with disabilities. Currently, Poltava has lowered curbs, installed tactile strips, and functional traffic lights for visually impaired individuals.

The leading Poltava-based online edition "ZMIST" regularly covers issues related to solving accessibility challenges in the community. The volume of publications on this topic has notably increased since the full-scale invasion of Ukraine by the Russian Federation.

For instance, in her report "How to make Poltava comfortable for veterans and people with disabilities: highlights from the accessibility conference," journalist Iryna Zadara outlines the key issues discussed during the "Barrier-free Ukraine" conference held in Poltava in May 2023. The conference included representatives of government, non-government organisations, people with disabilities, veterans, and parents of children who face accessibility challenges in their communities (Zadara, 2023).

In the article "Almost two thousand defenders from Poltava Region have disabilities due to the war," journalist Yanina Murdza presents concerning statistics: "In Poltava region, 6,228 people are registered as having disabilities due to the war. Nearly one-third of them are military personnel. According to the Poltava Regional State Administration, 1,800 defenders from Poltava region have disabilities. As of the end of 2023, a total of 73,000 people with disabilities were registered with the region's social services. However, the actual number of individuals with disabilities may be higher" (Murdza, 2024). This situation compels Ukrainian society to address new challenges and develop effective accessibility programs. Given that Poltava is among the five regions with the lowest levels of accessibility, "ZMIST" journalists conducted a joint study with representatives of the Union of People with Disabilities. Using infographics, the article highlights the

most inaccessible locations for people with reduced mobility: railway and bus stations, dormitories, and modular towns for internally displaced persons (IDPs), as well as social service providers and financial institutions. Meanwhile, sports complexes, stadiums, healthcare facilities, and administrative service centers are noted for being more accessible. This publication signals the urgent need for local authorities to create barrier-free spaces.

Similar issues are raised in Albina Kovpak's analytical article titled "We have a large prison for over 500 people with disabilities. On (In)Accessibility in Poltava and what to do about it," which was prepared within the "Recovery Window" network. Based on in-depth journalistic research, the article emphasizes that in Poltava, "not only residential neighborhoods but also the city's historical center, popular among tourists, remain inaccessible for people with disabilities." According to a Ministry of Community Development study on accessibility across 3,000 facilities, 82.8% were deemed inaccessible. Kovpak explains the six principles of accessibility that must be incorporated into strategies for creating barrier-free spaces in communities. She also analyzes the "Accessibility Strategy" developed by Poltava's Institute of Urban Development. The journalist underscores the importance of the issue, stating that "Poltava is progressing towards accessibility. It may not be as fast as desired, but progress is still progress. What residents can do now is to accelerate decisions by authorities and make their voices heard" (Kovpak, 2024).

Specific steps for implementing the "Accessibility Strategy" in Poltava region are detailed in the publication "A support app for people with disabilities is being created in Poltava region." The article describes an app being launched in five communities that "will help people with disabilities find accessible routes and provide information on the accessibility of hospitals, schools, and other facilities." It will also "be useful for all groups with reduced mobility and assist in finding accessible public transportation" and "contain information on the accessibility of buildings and structures" (Kovpak, 2024).

Additional materials about implementing the "Accessibility Strategy" in Poltava include media reports such as "A regional veterans hub will open in Poltava this fall" by Albina Kovpak and "Housing issues: what conditions have been created for IDPs in Poltava region" by Anastasia Chaikovska.

Thus, the issue of creating an inclusive environment in Poltava region remains a consistent focus for the leading Poltava-based publication "ZMIST." Through its informational and analytical materials, the publication shapes public awareness, emphasizing that accessibility is both a survival issue and a matter of quality of life for people with reduced mobility.

References

Zadara Iryna How to make Poltava comfortable for veterans and people with disabilities. Highlights from the accessibility conference // Access mode: <https://zmist.pl.ua/news/yak-zrobyty-poltavu-zruchnoyu-dlya-veteraniv-ta-lyudej-z-invalidnistyu-golovne-z-konferencziyi-pro-bezbaryernist>.

Kovpak Albina We have a large prison for over 500 people with disabilities. On (In)Accessibility in Poltava and What to Do About It // Access mode: <https://zmist.pl.ua/publications/my-mayemo-velyku-tyurmu-dlya-ponad-500-lyudej-z-invalidnistyu-pro-nedostupnist-poltavy-j-shho-z-czym-robyty>.

Kovpak Albina Восени у Полтаві запрацює обласний ветеранський хаб // Access mode: <https://zmist.pl.ua/news/voseny-u-poltavi-zapraczyuye-oblasnyj-veteranskyj-hab>.

Kovpak Albina A support app for people with disabilities is being created in Poltava region // Access mode: <https://zmist.pl.ua/news/na-poltavshhyni-stvoryuyut-dopomizhnyj-zastosunok-dlya-lyudej-z-invalidnistyu>.

Murdza Yanina Almost two thousand defenders from Poltava region have disabilities due to the war // Access mode: <https://zmist.pl.ua/news/majzhe-dvi-tysyachi-zahysnykiv-i-zahysnycz-z-poltavshhyny-mayut-invalidnist-unaslidok-vijny>.

Cabinet of Ministers of Ukraine Resolution No. 366 of April 14, 2021, "On approval of the national strategy for creating an inclusive space in Ukraine until 2030." // Access mode: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/366-2021-%D1%80#Text>.

Chaikovska Anastasia Housing Issues. What conditions have been created for IDPs in Poltava region// Access mode: <https://zmist.pl.ua/publications/zhytlove-pytannya-yaki-umovy-stvoryly-dlya-vpo-na-poltavshhyni>.